

Tomasz Kendelewicz

Mostno, st. 16, gm. Dębno, woj.
gorzowskie, AZP 45-07/18

Informator Archeologiczny : badania 31, 13-14

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

nym rozproszeniu, przy czym w partii północno-wschodniej ich nasycenie było większe. Wydaje się możliwe, że w tym właśnie miejscu mogło znajdować się pierwotne skupienie wyrobów – krzemienica. W trakcie eksploracji odkryto również 2 jamy (obiekty nr 1 i 2), związane z osadnictwem kultury łużyckiej lub pomorskiej.

Wśród narzędzi odkrytych w wykopie I/97 najliczniejszą grupę tworzyły zbrojniki (115 okazów): 53 trójkąty, 2 zbrojniki z retuszowaną podstawą, 7 tylczaków, 11 półtylczaków, 16 trapezów, 1 ostrze sowerskie i 25 fragmentów nieokreślonych. Pozostałe formy obejmują: 31 drapaczy, 5 skrobaczy, 1 raklet, 9 rylców, 1 narzędzie kombinowane, 3 pazury, 1 wiertnik, 1 piłkę, fragment wiórowca, 5 ciosaków i pików oraz 58 odłupków i wiórów retuszowanych i mikrołuskanych.

Najstarszą, schyłkowopaleolityczną fazę zasiedlenia stanowiska dokumentuje 7 wyrobów krzemiennych, odkrytych głównie w południowej części wykopu. Pozostałe zabytki krzemienne łączyć można z osadnictwem mezolitycznym. Formy odkrytych wyrobów pozwalają łączyć je z ludnością postmaglemoską i datować na przełom starszej i młodszej części okresu atlantyckiego(?). Najmłodsze zasiedlenie stanowiska wiązać można z kulturą łużycką lub pomorską.

Michałów „Rydnó”, gm. Wąchock, woj. kieleckie - patrz: paleolit

MOSTNO, st. 16, gm. Dębno, woj. gorzowskie, AZP 45-07/18

- obozowisko kompleksu Maglemose (mezolit)
- obozowisko kompleksu Ertebölle (protoneolit)

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Tomasza Kendelewicza (Katedra Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego). Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gorzowie Wielkopolskim. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 18 m².

Stanowisko położone jest na prawej, wysokiej terasie rzeki Myśli, ok. 32 m n.p.m. W wyniku przeprowadzonej prospekcji terenowej stanowiska stwierdzić należy, że warstwy antropogenne zostały w dużym stopniu naruszone przez działanie czynników podepozycyjnych. Zmiany antropogeniczne spowodowane były głównie przez orkę leśną prowadzoną wzdłuż terasy, która spowodowała przemieszczenie przestrzenne materiału archeologicznego i wzmogła działanie procesów stokowych. Do procesów biogenicznych zaliczyć należy działalność korzeni roślin oraz kopiących nory gryzoni. Natomiast procesy geomorfologiczne najsilniej zaznaczone były przez osuwanie się i spłukiwanie materiału kulturowego, głównie znajdującego się w warstwie powierzchniowej. Do przeprowadzenia badań sondażowych wybrano część stanowiska nienaruszonego orką – założono jeden wykop o powierzchni 15 m² i trzy o powierzchni 1 m² każdy.

Wśród materiałów z powierzchni wystąpiło 440 artefaktów krzemiennych i 9 fragmentów ceramiki. Do najliczniejszej grupy należy zaliczyć rdzenie (22 szt.) jednopiętowe wiórowe i wiórowo-odłupkowe, a ponadto wystąpiły: 4 drapacze, 2 półtylczaki wiórowe, rylec, 11 skrobaczy, 1 ciosak i 9 zbrojników. Z wykopów sondażowych pochodzi 384 znalezisk krzemiennych i kilka fragmentów kości. Wśród rdzeni wyróżnić należy: 2 jednopiętowe odłupkowe, 9 wiórowo-odłupkowych, 2 jednopiętowe wiórowe i 1 łuszczeń. W grupie narzędzi wystąpiły: 1 drapacz zdwojony, 7 skrobaczy, 4 odłupki retuszowane, 1 wiór retuszowany, 2 półtylczaki i 1 pik. Wśród zbrojników wystąpiły: 1 wiórek, 3 trójkąty, 1 trapez i 3 fragmenty zbrojników.

Część materiału krzemienego należy łączyć generalnie z kompleksem Maglemose, trapezy wyznaczają młodszą mezolityczną (atlantycką) fazę chronologiczną inwentarza, natomiast masywniejsze odłupki i wióry oraz część fragmentów ceramiki można łączyć z osadnictwem protoneolitycznym kompleksu Ertebölle.

Nowy Dworek, st. 7, gm. Świebodzin, woj. zielonogórskie - patrz: wczesne średniowiecze

Petrykozy, st. 6, gm. Białaczów, woj. piotrkowskie - patrz: wczesne średniowiecze

Rozumice, st. „C” 3, gm. Kietrz, woj. opolskie - patrz: paleolit

Rybczyzna, st. 6, gm. Rajgród, woj. łomżyńskie - patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich

Szadek, st. 3, gm. Blizanów, woj. kaliskie - patrz: środkowa i późna epoka brązu

ŚCIEJOWICE, st. 1, gm. Liszki, woj. krakowskie, AZP 103-55/135

- obozowisko kultury komornickiej (mezolit, młodsza faza, okres atlantycki)
- ślady osadnictwa neolitycznego
- ślady osadnictwa z wczesnej epoki brązu

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w sierpniu przez mgr Elżbietę Chochorowską (Muzeum Archeologiczne w Krakowie). Finansowane przez PSOZ. Dziewiąty sezon badań. Przebadano powierzchnię 70 m².

Zarejestrowano następujący układ stratygraficzny: 1 – poziom współczesnej próchnicy o nierozwiniętym profilu glebowym, odcinający się ostrą granicą od podległych warstw piaszczystych; 2 – warstwa lekko zglinionego piasku, zabarwionego brunatno resztkami humusu w części stropowej – główny poziom występowania materiałów; 3 – sypki, przewiany, jasny piasek, całkowicie jałowy pod względem archeologicznym. Materiały krzemienne występowały równomiernie na całym odsłoniętym w roku bieżącym fragmencie stanowiska, średnio po kilkadziesiąt artefaktów w obrębie metra kwadratowego. Pozyskano około 6000 wyrobów krzemiennych, w tym około 120 form rdzeniowych i 80 narzędzi.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Archeologicznym w Krakowie.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Materiałach Archeologicznych”.

Badania będą kontynuowane.

Wierchuca Nagórna, st. 3, gm. Drohiczyn, woj. białostockie - patrz: młodszy okres przedrzymski - okres wpływów rzymskich